

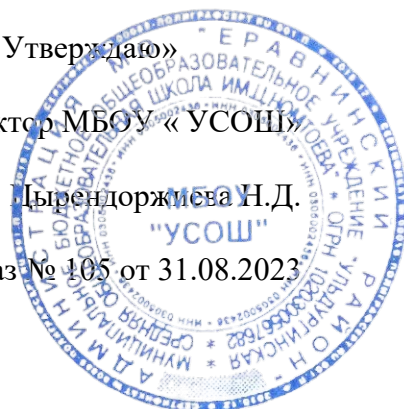
Муниципальное бюджетное общеобразовательное учреждение
« Ульдургинская средняя общеобразовательная школа им.Ц. Номтоева»

« Утверждаю»

Директор МБОУ «УСОШ»

Цырендоржиева Н.Д.

Приказ № 105 от 31.08.2023

Рабочая программа

По бурятскому языку

4 класс

Количество часов в неделю: 2 часа

Объем программы: 68 часов

Срок реализации: 1 год

Составитель: Сандитова Р.Ш.

Учитель начальных классов

1 категория

2023

Тайлбари бэшэг

Эхин хургуулида үүзэгдэдэг буриад хэлэнэй гол зорилго: түрэл буриад хэлэн дээрэнх үхибүүдые бэшүүлжэ, уншуулжа, харилсуулжа хургаха; буриад хэлэн гэхэн наукагай танилсуулха.

Эхин хургуулида буриад хэлэ заалгын гол зорилгонь хадаа хурагшадые литературна хэлэнэй нормодо, аман болон бэшэгэй хэлэндэ үргэнөөр, мүн зүбөөр хурагшадаа хэлүүлжэ хургалга болоно.

Предметнэ ба өөрын хүгжэлтын (личносно)дүнгүүд

Үхибүүнэй өөрын хүгжэлтын дүүнгүүд:	<ul style="list-style-type: none">-өөрынгөө сэдхэлэй байдал түрэл хэлэн дээрээ хэлэхэ;-оршон тойронхи байгаалиин, тиихэдэ оршожуудахи хүнүүдэйнгээ байдал ойлгохо, дээндэ өөрынгөө хандаса, хүнүүдые<ul style="list-style-type: none">-дэмжэһэнээ, тэдээндэ туһалһанаа түрэл хэлэн дээрээ харуулха;-өөрынгөө хэлэ уран, баян, тодо, сэбэр ойлгохоёо оролдохо;-тоонтодоо, түрэл орондоо дуратай туһалһанаа, өөрынгөө хандаса харуулха;- уншаха, харилсаха дуратай байха;-бэшэхэ шадабаритай байха, буулгажа бэшэхэ, шагнажа абаад бэшэхэ, өөрөө зохёон бэшэхэ;- өөрынгөө сэдхэлэй байдал тухай, тиихэдэ хэлэн юумэнууд тухайгаа бэшэжэ (эссе жанрын түхэлөөр) харуулха;- түрэл хэлээ шудалха эрмэлзэлтэй байха;- өөрынгөө хэлэн ажал сэгнэжэ шадаха. <p>Бээ гуримшуулаад ябаха шадабари регулятивные УУД):</p> <ul style="list-style-type: none">- өөрөө хэшээлэй тема хэлэхэ, зорилгыень биха;-багшатаяа сугтаа хуралсалай проблемнэ туудал яажа шиидхэхэ тухайгаа хөөрэлдэн, тухай түсэб табиha;-өөрынгөө хэжэ байһан үйлэнүүдые түсэбэй, алгоритмын үйлэнүүдтэй тааруулха, үргэсуулхэ, тиин өөрынгөө ажаябуулга алгаха, сэгнэхэ, зүб болгохо;-өөрынгөө, ондоо хүнүүдэй, классайнгаа кал тусхай критеринүүдээр шалгаха, хэр үргэ шадабаритай болобобиб гэжэ элирүүлжэ хураха,- критеринүүдые зохёохо; <p>Оршон тойроние шудалха шадабари познавательные УУД):</p> <ul style="list-style-type: none">-дамжуулагдаһан мэдээсэлнүүдэй янза иды информации) ойлгохо; юун тухай үлэгдэнэб, удхань амар бэ, идеянь ямар бэ?- олон ондоо янзын уншалга хэрэглэхэ;
-------------------------------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> -ондо ондоо түхэлтэй текстнууд (текст, тема, таблица, зураг) сооһоо өөртөө мэдээсэл тохо; - үгөөр хэлэгдэһэн ойлгосоо схемэ, таблица, модель болгохо, тиин һөөргэнь модель соо харуулаатай ойлгосоо үгөөр хэлэхэ; - анализ, синтез хэхэ; -шалтагаан хойшолон хоёрой хоорондохой болбоо харуулха, тодоруулан зохёон тогтоохо;бодомжолхо. Харилсаха шадабари (коммуникативные УД): - хэлэлгыш зорилгоһөө дулдыдуулан өөрынгөө һанал бодол амин ба бэшэгэй хэлэн өөрэ харуулха; - хэлэхэ, харилсаха зорилгоһоо үндэхэлэн, өрөгтэй сагта монолог үг, али диалог өрөглөжэ шадаха; - өөрынгөө һанал бодол, һанамжа хэлэжэ, италжа шадаха; - хүнүүдэй хэлэхые шагнаха, ойлгохо, тиин өөрынгөө һанал бодол хубилгахаяа бэлэн хийха;ажаябуулга эмхидхэхэдээ, хөөрөлдөжэ, өорондоо хэлсэжэ, нэгэ һанал бодолдо ерэхэ; туудалнуудые табиха.
<p>Буряад хэлээр шадабари:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - аялгануудай нугарал тухай ойлгосотой болохо - ии - ы, ээ- эй аялган үзэгүүдэй бэшэлгэ тухай мэдэхэ; - үгын анхан һуурида б, л, м, р шалгануудай удаа тодо бэшэ аялганай өшөгдэхэ тухай; -үгэнүүдэй бии бололго тухай, үгын үридэл тухай суффикс, залгалта, анхан һуури, гараһан һуури; - зөөлэн һууритай абтаһан үгэнүүдэй үүлэй аялган үзэг бэшэхэ тухай; - юумэнэй нэрын падежнуудые ба тэдэнэй туха, үүргэ мэдэхэ; - дахуул үгын үүргэ, тэрэнэй бэшэлгэ мэдэхэ; - тэмдэгэй нэрын мэдүүлэл соо дүүргэдэг үүргэ тухай; - үйлэ үгын мэдүүлэл соо дүүргэдэг үүргэ тухай - үйлэ үгын түхэлэй бии болоходо шалгануудые бэшэхэ тухай; - үйлэ үгын сагууд: (мүнөө, үнгэрһэн, өөөдүй), тэдэнэй хэлэлгэ соохи үүргэ тухай; - хуряангы ба дэлгэрэнгы мэдүүлэлнүүд тухай; - мэдүүлэлэй юрын гэшүд тухай;

	<ul style="list-style-type: none"> - бодомжоллон түхэлтэй текст тухай; - текстээр фразеологимууд, омонимууд тухай; - хэрэгэй саарна, бэшэг бэшэхэ тухай.
--	---

Программын удха.

№ п/п	Наименование раздела, темы.	Кол-во часов	Содержание	Контрольные работы
1.	Хэлэлгын хубинууд	26	Хэлэлгын хубинууд: юумэнэй нэрэ, тэмдэгэй нэрэ, глагол, дахуул үгэнүүд.	
2.	Юумэнэй нэрэ	10	Юумэнэй нэрын удха шанар ба асуудалнууд. Юумэнэй нэрын нэгэнэй ба олоной тоо. Мэдүүлэл соо ондоо үгэнүүдтэй холболдожо, юумэнэй нэрын хүүл залгалтанууды абадаг тухай ойлгосо (асуудануудаар). Дахуул үгэнүүды зүбөөр хэрэглэхэ дадалтай болохо.	
3.	ТҮлоонэй нэрэ	5		
4.	ҮЙЛЭ ҮГЭ	7	Глаголой удха шанар ба асуудалнууд. Глаголой хуури ба залгалта тухай юрэнхы ойлгосо үгэхэ. Мэдүүлэл соо глаголнууды зүбөөр хэрэглэжэ хураха. Адлирхуу ба харша удхатай үгэнүүд. Глаголнууды хэлэлгэ соо, бэшэлгэдэ хэрэглэжэ хураха. Морфологическа шүүлбэри хэхэ дадалтай болохо.	
5.	ТЭМДЭГЭЙ НЭРЭ	5	Тэмдэгэй нэрын удха шанар ба асуудал. Тэмдэгэй нэрэнүүды хэлэлгэ соо, бэшэгтэ хэрэглэжэ хураха. Текст, шүлэг сооноо тэмдэгэй нэрэнүүды оложо шадаха.	

6.	ТООГОЙ НЭРЭ	3		
7.	НАРЕЧИ	4		
8.	Мэдүүлэл	6	<p>Хоёрдохи класста үзэһэнөө дабталга. Юрэ хөөрэхэн, асууһан, шангадхаһан мэдүүлэлнүүд.</p> <p>Мэдүүлэлэй шухала гэшүүд: нэрлүүлэгшэ ба хэлэгшэ гэхэн терминтэй танилсалга, мэдүүлэл сооһоо илгажа һураха.</p> <p>Мэдүүлэлэй юрын гэшүүд тухай юрэнхы ойлгосотой болохо. Удхаараа холбоотой паар үгэнүүдые илгажа, үзэһэн грамматическа формонууды хэрэглэн, мэдүүлэл зохёожо, тэрэнээ дэлгэрэнгы болгохо шадбаритай болохо.</p>	
9.	ҮЗЭҺЭНӨӨ ДАБТАЛГА	2		

Календарно-тематическа түсэблэлгэ

№	Темэ	часай	Дата проведения	
			План	факт
1.	Хэлэлгын хубинууд Дабталга	1	1 неделя	
2.	Юумэнэй нэрэ	1	1 неделя	
3.	Юумэнэй нэрын тоо	2	2 неделя	
4.			2 неделя	
5.	Зохилдол ойлгосо	1	3 неделя	
6.	Юумэнэй нэрын зохилдохо нэгэдэхи арга.	1	3 неделя	
7.	Юумэнэй нэрын зохилдохо хоёрдохи арга	2	4 неделя	
8.			4 неделя	
9.	Юумэнэй нэрын зохилдохо гурбадахи арга	2	5 неделя	
10.			5 неделя	
11-12.	Олоной тоогой түхэлтэй юумэнэй нэрэнүүд яжа зохилдодог бэ?	2	6 неделя 6 неделя	
13-14.	Нэрын падеждэ хэрэглэгдэхэн юумэнэй нэрэ мэдүүлэлэй ямар гэшүүн болоноб?	2	7 неделя 7 неделя	
15-16.	Хамаанай падежэй юумэнэй нэрэнүүд мэдүүлэл соо ямар үүргэтэйб?	2	8 неделя 8 неделя	
17-18.	Зүгэй падеж. Хэндэ? Юундэ? Хаана?	2	9 неделя 9 неделя	

	Шалгалтын ажал			
19-20.	Нэрын ба үйлын падежэй түхэлтэй юумэнэй нэрэнүүдые яжа илгахаб?	2	10 неделя 10 неделя	
21.	Диктант.	1	11 неделя	
22-23.	Алдуу дээрэ худэлмэри. Н хашалган хүүлтэй юумэнэй нэрэнүүд үйлын падеждэ ямар түхэлтэйб?	2	11 неделя 12 неделя	
24-25.	Зэбсэгэй падежэй түхэлтэй юумэнэй нэрэнүүд ямар залгалтануудые абанаб?	2	12 неделя 13 неделя	
26-27.	Хамтын ба гаралай падежнүүд.	2	13 неделя 14 неделя	
28.	Дахуул үгэнүүд ямар үүргэтэйб?	1	14 неделя	
29-30.	Түлөөнэй нэрэ, нэгэнэй ба олоной тоогой түлөөнэй нэрэнүүд.	2	15 неделя 15 неделя	
31-32.	Түлөөнэй нэрэ хэды нюур харуулдаг бэ?	2	16 неделя 16 неделя	
33-34.	Түлөөнэй нэрэнүүдэй зохилдол	2	17 неделя 17 неделя	
35-36.	Үйлэ үгэнүүд бэшэ хэлэлгын хубинуудһаа юугээрээ илгаатайб?	2	18 неделя 18 неделя	
37-38.	Үйлэ үгэ ямар гурбан сагтайб? Саг бүхэниенъ яжа илгаруулхаб?	2	19 неделя 19 неделя	
39-40.	Үйлэ үгэнүүдэй залгалта зүб бэшэхэ ямар дүрим бииб? Шалгалтын ажал	2	20 неделя 20 неделя	
41-42.	Үйлэ үгэнүүдэй нюур яжа харуулагдадаг бэ?	2	21 неделя 21 неделя	
43-44.	Буруушааһан частицануудые үйлэ үгэнүүдтэй яжа бэшэхэб?	2	22 неделя 22 неделя	
45-46.	Үйлэ үгэнүүдтэй үшөө ямар частицанууд хэрэглэгдэдэг бэ?	2	23 неделя 23 неделя	
47-48.	Тэмдэгэй нэрэ тухай юу мэдэхэбта?	2	24 неделя 24 неделя	
49-50.	Тоогой нэрэ гэжэ юун бэ?	2	25 неделя 25 неделя	
51-52.	Тоогой нэрэ ямар нууритайб?	2	26 неделя 26 неделя	
53-54.	Наречи гэжэ ямар хэлэлгын хубиб?	2	27 неделя 27 неделя	
55-56.	Наречи мэдүүлэлэй ямар гэшүүн болоноб?	2	28 неделя 28 неделя	
57-58.	Наречинүүд юу харуулдаг бэ?	2	29 неделя 29 неделя	
59.	Диктант.	1	30 неделя	
	Алдуу дээрэ ажал.	2	30 неделя	

60-61.	Мэдүүлэл хэлэлгын гол единица болоно гү?		31 неделя	
62-63.	Нэгэ түрэл гэшүүд гэжэ ямар гэшүүд бэ?	2	31 неделя 32 неделя	
64.	Хэлэлгын нюусанууд	1	32 неделя	
65.	Хэлэлгэ ямар стильтэйб?	1	33 неделя	
66.	Уран хайханай стилиин хэлэлгэ юугээрээ ондооб?	1	33 неделя	
67-68.	Үгэ тухай юу мэдэхэбта? Шалгалтын хүдэлмэри Абяан ба үзэг Мэдүүлэл	2	34 неделя 34 неделя	